Informačný list predmetu (v štruktúre podľa vyhlášky č. 614/2002 Z.z.)

Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta: Prírodovedecká fakulta

Kód predmetu: nový predmet

Názov predmetu: Geomorfometria
a kvantitatívna geomorfológia

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednášky (P) a cvičenia (C) Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): 4 Týždenný: 2P, 2C Za obdobie štúdia: 48 Metóda štúdia: prezenčná, dištančná, kombinovaná

Počet kreditov: 4

Odporúčaný semester/trimester štúdia: 5. semester

Stupeň štúdia: 1. stupeň

Podmieňujúce predmety: -

Podmienky na absolvovanie predmetu: V rámci cvičení vypracujú študenti súbor zadaní, za ktoré získajú 45 % celkového hodnotenia. Na pripustenie ku skúške je potrebné získať aspoň polovicu bodov za cvičenia. V skúškovom období bude hodnotenie vedomostí formou písomnej/ústnej skúšky za ktorú študenti získajú 55 % celkového hodnotenia. Hodnotenie v % z celkového počtu bodov: A-100 až 90, B-89 až 80, C-79 až 70, D-69 až 60, E-59 až 50. Fx -49 a menej. Kredity nebudú udelené pri nižšom hodnotení ako 50 %.

Výsledky vzdelávania:

Absolvovaním predmetu študenti získajú teoretické vedomosti o základoch geomorfometrie, digitálnych modeloch georeliéfu (DMR), využívania poznatkov geomorfometrie v praxi. Osvoja si základné práce s DMR v prostredí geografických informačných systémov GRASS, SURFER a ArcGIS.

Stručná osnova predmetu:

- 1. P: Obsah predmetu, literatúra, podmienky absolvovania. Definícia geomorfometrie, jej význam, členenie a miesto v systéme vied. Prehľad geomorfometrických modulov v rôznych GIS technológiách.
 - C: Zadanie cvičného územia. Základná charakteristika GIS-u GRASS, definovanie projektu v GRASS-e.
- 2. P: Digitálne modely georeliéfu (typy, presnosť, interpolačné funkcie)
 - C: Oboznámenie sa s modulom v.surf.rst, interpolácia regularizovaným splajnom s tenziou
- 3. P: Klasifikácia geomorfometrických charakteristík. Všeobecná geomorfometria 1: základné lokálne bodové charakteristiky determinované gravitačným poľom.
 - C: Výpočet a zobrazenie sklonov, orientácií a krivostí v GRASS.
- 4. P: Všeobecná geomorfometria 2: lokálne plošné a regionálne charakteristiky determinované gravitačným poľom, charakteristiky dynamiky oslnenia georeliéfu.
 - C: Hodnotenie kvality DMR v GRASS.
- 5. P: Špecifická geomorfometria, štatistické geomorfometrické hodnotenia.
 - C: 3D view a reklasifikovanie DMR v GRASS.
- 6. P: Úloha geomorfometrie v teoretickej geomorfológii
 - C: Základná charakteristika GIS-u SURFER, definovanie projektu.
- 7. P: Geomorfometria a geoštatistika
 - C: Geoštatistická aproximácia (Kriging), variogramy, anizotropia v SURFERi
- 8. P: Odvodzovanie geomorfometrických charakteristík
 - C: 1. a 2. parciálne derivácie a hľadanie lokálnych extrémov v SURFERi
- 9. P Kompletný system krivostí a charakteristiky 3. Rádu (zmeny krivostí)
 - C: Krivosti, celkové formy georeliéfu v SURFERi + GRASSe

- 10. P: Geomorfometrické vstupy do geovedných modelov
 - C: Základná charakteristika geomorfometrických modulov v ArcGIS-e, Porovnanie krivostí ArcGIS, SURFER a GRASS.
- 11. P: Hierarchické úrovne foriem a mierková závislosť geomorfometrických charakteristík *C: Výpočet plošných a štatistických charakteristík v ArcGIS (mapová algebra a plávajúce okná)*.
- 12. P: Geomorfosystémy
 - C: Hydrologicky korektný DMR, generovanie siete údolníc a spádnic a vyhraničenie povodia v ArcGIS

Odporúčaná literatúra:

Krcho, J. 2001. *Modelling of georelief and its geometrical structure using DTM: Positional and numerical accuracy*. Bratislava: Q 111.

Minár, J., Evans, I. S., Krcho, J. 2012. Geomorphometry; quantitative land surface analysis. In: : John F. Shroder (ed.) *Treatise on Geomorphology*, Volume 14: /Methods in Geomorphology/, pp. 22-34. San Diego: Academic Press.

Krcho, J. 1990. *Morfometrická analýza a digitálne modely georeliéfu*. Bratislava: Veda. Burian, L., Jenčo, M., Rusnák, M. 2015. *GRASS GIS: Geovedné aplikácie*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta a Geografický ústav SAV. Dostupné na: https://fns.uniba.sk/SkriptaGrassGis

Manuál GRASS GIS 7.8.6. Dostupné na: https://grass.osgeo.org/grass78/manuals/index.html

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský, anglický pre časť odporúčanej literatúry

Poznámky: Predpokladajú sa základné znalosti z geoinformatiky a základy ovládania softvéru GRASS GIS. Predmet sa poskytuje výlučne v letnom semestri.

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov:

A	В	С	D	Е	FX

Vyučujúci: Prof. RNDr. Jozef Minár, CSc., Mgr. Alexandra Benová, PhD, RNDr. Marián Jenčo, PhD., Mgr. Vladimír Pelech, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 8. februára 2022

Schválil: Doc. RNDr. Vladimír Falt'an, PhD.